

AUTOMATI ZA PRODAJU MLIJEKA I TEKUĆIH MLJEČNIH PROIZVODA

U mnogim evropskim i vanevropskim zemljama znatan dio mlijeka i tekućih mlječnih proizvoda prodaje se preko prodajnih automata.

Mlijeko, jogurt, kakao, kava, vrhnje, čokoladno mlijeko, obrano mlijeko, zatim maslac, sirevi, sladoled i dr. mogu se kupiti na prodajnim automatima u školskim hodnicima, tvorničkim kantinama, sportskim igralištima i dvoranama, restoranima za samoposluživanje i drugdje.

Prodaja preko automata vrlo je razvijena u USA. U Moskvi je nedavno otvoren specijalizirani magazin-automat »Progres« za prodaju mlijeka i mlječnih proizvoda (Moločnaja promyšlennost' br. 10, 1962). Osim prodaje mlijeka i mlječnih proizvoda u magazinu je smješten i automat za promjenu krupnog novca u sitni.

Prema podacima inž. N. Gončarova spomenuti moskovski magazin-automat može dnevno prodati slijedeće količine mlijeka i mlječnih proizvoda:

Proizvod	Način pakovanja		Prosječna dnevna realizacija u kg (mlijeka i napitaka u litrama)
Pasterizirano mlijeko	boce 0.5	l	2.400
Kefir, acidofilin, prostokvaša	boce 0.5	l	1.600
Smetana	boce 0.2	l	100
Smetana ljubitelj.	briketi 0.1	kg	50
Svježi sir	briketi 0.5	kg	600
Vrhnje s 10% masti	boce 0.5	l	30
Svježi sirčići	briketi 0.1	kg	200
Sirčići glazirani	briketi 0.05	kg	200
Sirna masa			
naročita	briketi 0.2	kg	200
vanilna	briketi 0.2	kg	200
sa cvebama	briketi 0.2	kg	200
Maslac			
nesoljeni	briketi 0.1	kg	500
soljeni	briketi 0.1	kg	200
čokoladni	briketi 0.1	kg	100
Margarin različiti	briketi 0.2	kg	100
Majoneza	limenke 0.225	kg	100
Kondenzirano			
zašuć. mlijeko	limenke 0.41	kg	50
Sterilizirano mlijeko	limenke 0.33	kg	25
Mlječni prašak	limenke 0.25	kg	20
Topljeni sir razni	briketi 0.62	l	
	0.1	kg	80

Za prodaju tekućih mlječnih proizvoda u bocama služi jedan tip automata, a za prodaju komadnih mlječnih proizvoda služi drugi tip automata. Mlijeko i mlječni proizvodi u automatima drže se kod 5—8°C.

Osnovni razlog automatizacije prodaje je povećanje produktivnosti rada. U tu svrhu uspoređivali su rad u pogonu br. 34 poduzeća »Mosmoloko« koje radi na principu samoposluživanja s radom u automatiziranom prodajnom pogonu »Progres«. Komparacija pokazuje slijedeće:

Pokazatelji	Jedinica mjere	Automatizirana trgovina po projektu	trgovina br. 34
Godišnji promet	000 rub.	963.5	1.059.0
Pros. mjesečni promet	000 rub.	80.3	88.2
Pros. iznos po kupcu	rubalja	1.36	1.76
Prosječna dnevna propusna moć	ljudi	1.760	1.760
Broj zaposl. osoblja	ljudi	17	37
Odnos fonda plaće prema prometu	%	1.43	2.4
Produktivnost rada jednog trg. radnika	000 rub.	56.7	28.6
Promet na 1 m ² površine	000 rub.	4.1	2.2
Koeficijent eksploatacije površine		2.1	1.0

Podaci pokazuju znatno veću produktivnost rada u automatiziranom pogonu u trgovini sa samoposluživanjem, što je osnovni razlog uspješnog podizanja automatizacije u trgovini. (M.)

Vijesti

OSTVARENJE PREMIJE ZA MLIJEKO

Da bi se moglo koristiti premiranje proizvodnje mlijeka iz saveznih sredstava, Biro »Poljodobra« je još početkom septembra ove godine uputio dokumentirani prijedlog Sekretarijatu za poljoprivredu Izvršnog vijeća Sabora i Privrednoj komori NRH — Sekcija za poljoprivredu, u kojem je iznio potrebu, da se iz fondova Republike osigura premija do 578 milijuna dinara, u kojem bi se slučaju isto toliko iznos mogao ostvariti iz saveznog budžeta. Na taj bi se način premijom od oko 1,2 milijarde dinara moglo uspješnije plasirati proizvođačevo mlijeko od krupnih gospodarstava i poboljšati ekonomsko poslovanje organizacija koje proizvode veće količine mlijeka, stimulirati daljnje povećanje i racionalizaciju ove proizvodnje, a s druge strane osigurati Zagrebu i drugim velikim centrima redovno snabdijevanje potrebnom količinom mlijeka.

Kao rezultat ove akcije Izvršno vijeće donijelo je odluku da Republika učestvuje u premiranju mlijeka proizvedenog na poljoprivrednim gospodarstvima u visini od 3,75 d po 1 l uz uvjet, da općine odnosno kotari učestvuju u premiranju također sa 3,75 d po 1 l. Osiguranjem premije od 7,5 d po 1 l iz sredstava političko-teritorijalnih jedinica, mogla bi se i iz saveznih sredstava dobiti premija od 7,5 d po 1, odnosno 15 d po 1 l proizvedenog i isporučenog odnosno prerađenog mlijeka.

(Bilten »Poljodobra« 11/22)

PLASMAN MLIJEKA PROIZVEDENOG NA SOC. GOSPODARSTVIMA ISTOČNE SLAVONIJE

Na poslovnom sastanku u Sekciji za poljoprivredu, prerađivačku industriju i promet Privredne komore Hrvatske predstavnici Zagrebačke mljekare i Gradskog narodnog odbora sporazumjeli su se s predstavnicima slavonskih